

HISTORICAL TOURISM AT KANCHANABURI

ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์จังหวัดกาญจนบุรี

04

MUEANG SING
HISTORICAL PARK
อุทยานปราสาทเมืองสิงห์

05

HELLFIRE PASS
MEMORIAL MUSEUM
พิพิธภัณฑ์ช่องเขาขาด และ
อุทยานช่องเขาขาด

06

MALLIKA 124
เมืองมัลลิกา ร.ศ. 124

07

THAM KRA SEA
ถ้ำกระแซ

08

THE DEATH RAILWAY
เส้นทางรถไฟสายมรณะ

09

NINE ARMIES WAR
HISTORIC PARK
อุทยานประวัติศาสตร์
สงคราม 9 ทั้ว

KANCHANABURI

กาญจนบุรีอยู่ในภาคตะวันตกเป็นจังหวัดท่องเที่ยวขนาดใหญ่อยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพฯ ทำเป็นจังหวัดที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 3 ของประเทศ ลองจากจังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดเชียงใหม่ พื้นที่ 3 ในสี่เป็นเทือกเขาสลับซับซ้อนอันอุดมสมบูรณ์ด้วยผืนป่า ส่วนที่เหลือที่ราบเชิงเขาริมแม่น้ำและพื้นที่ริมคลองชลประทาน สภาพภูมิประเทศดังกล่าวทำให้เกิดแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติมากมาย ทั้งป่า ถ้ำ น้ำตก และแม่น้ำ ซึ่งหลายแห่งเดินทางไปท่องเที่ยวได้สะดวก แต่อีกหลายแห่งซ่อนตัวอยู่ในเทือกเขาสูง เดินทางไปถึงได้ยากลำบาก

ทิวเขาสูงชันสลับซับซ้อนทอดตัวยาวเหยียดตลอดตะวันตกของกาญจนบุรี อันเป็นผมด้านธรรมชาติที่กั้นระหว่าง ไทย - พม่า ทำให้ดินแดนแห่งนี้เต็มไปด้วยเรื่องราวของผู้คนหลายเชื้อชาติ หลากภาษาพันธุ์ เกิดเป็นประวัติศาสตร์มากมายดำเนินไปทำการความลึกลับของผืนไพรกว้าง และธารน้ำเชี่ยว

การเป็นเมืองชายแดนที่อยู่ใกล้ศูนย์กลางการปกครองนับแต่สมัยอยุธยา มีความหมายต่อกาญจนบุรี ภัยสงครามระหว่างไทยและพม่าทำให้กาญจนบุรีต้องเป็นสนามรบอยู่เนืองๆ จนไม่สามารถสร้างสรรค์อารยธรรมได้เท่าไรนัก แต่ถึงอย่างนั้นร่องรอยวัฒนธรรมที่คนยุคก่อนได้สร้างสรรค์ไว้ ทั้งในถ้ำและพื้นดิน ริมแม่น้ำสายโบราณ อย่างแควน้อยและแควใหญ่ ก็กลายเป็นแหล่งโบราณคดีก่อนประวัติศาสตร์ที่สำคัญแห่ง 1 ของไทย

ด้วยเหตุที่มีภูเขาและผืนป่ากว้างใหญ่ของป่าและแร่ธาตุจึงเป็นทรัพยากรสำคัญของกาญจนบุรีมาแต่อดีต ปีเตอร์กลับเมืองกาญจน์ส่งไปเป็นส่วยให้แก่กรุงศรีอยุธยาถึงปีละสามครั้ง

สิ่งแวดล้อมในกาญจนบุรีเริ่มเสื่อมโทรมลงในเวลาต่อมาทั้งจากการทำเหมืองแร่การตั้งโรงงานอุตสาหกรรม รวมถึงการสร้างเขื่อนขนาดใหญ่ การตัดถนน และการบุกรุกป่าของชาวบ้าน รัฐบาลจึงพยายามฟื้นฟูสภาพป่าที่เสื่อมโทรมและอนุรักษ์ป่าสมบูรณ์ที่ยังเหลืออยู่ โดยประกาศเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและอุทยานแห่งชาติ เทือกเขาสูงชันและป่าไม้อุดมสมบูรณ์ อันเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่านานาชนิดจึงยังคงมีอยู่

ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดกาญจนบุรี

ที่ตั้ง	อยู่ทางภาคตะวันตกของไทยห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ129 กม. พื้นที่ 19,483.2 ตร. กม. หรือ 12,177,000 ไร่ มีพื้นที่ชายแดนติดกับพม่ายาว 370 กม.
อาณาเขต	ทิศเหนือ ติดกับประเทศพม่าจังหวัดตากและจังหวัดอุทัยธานี ทิศใต้ ติดกับจังหวัดราชบุรี ทิศตะวันออก ติดกับจังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดนครปฐม ทิศตะวันตก ติดกับประเทศพม่า แม่น้ำ แม่น้ำสายสำคัญได้แก่

แม่น้ำสายสำคัญได้แก่

- แม่น้ำแควน้อย (หรือแม่น้ำไทรโยค) ประมาณ 315 กม. ต้นน้ำเกิดจากลำธารขนาดเล็กบนภูเขาใน อำเภอสังขละบุรี และอำเภอทองผาภูมิ ลำธารสายสำคัญที่ไหลมารวมกันเป็นแควน้อย บริเวณตัวอำเภอสังขละบุรี คือ บิ๊กลี ของกาเลีย และ รันตรี
- แม่น้ำแควใหญ่ (หรือแม่น้ำแม่กลองหรือศรีสวัสดิ์) ยาวประมาณ 386 กม. ต้นน้ำเกิดจากทิวเขาถนนธงชัยใน อำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก ไหลมาบรรจบกับแม่น้ำแควน้อยที่ ตำบลปากแพรก อำเภอเมือง กลายเป็นแม่น้ำแม่กลอง
- แม่น้ำแม่กลอง ยาวประมาณ 130 กม. ไหลจากอำเภอเมืองลงไปทางใต้ ผ่านจังหวัดราชบุรี ไปออกอ่าวไทย Rt จังหวัดสมุทรสงคราม
- ลำตะเพิน ยาวประมาณ 85 กม. ไหลผ่านที่ราบลุ่มทางตะวันออกของจังหวัดมาบรรจบกับแม่น้ำแควใหญ่ ที่ตำบลท่าเสา อำเภอไทรโยค

ดวงตราประจำจังหวัด

เป็นภาพด้านเจดีย์ 3 องค์เบื้องหลังเป็นทิวเขาคันตนาครีที่กั้นพรมแดนไทย - พม่า

ภูมิอากาศ

เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ดอน มีทิวเขากันทางด้านตะวันตกเป็นแนวยาว จึงเป็นพื้นที่ที่อับลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ ทำให้อุณหภูมิค่อนข้างสูง ฤดูร้อนอากาศร้อนอบอ้าว ฤดูหนาวไม่หนาวจัด ยกเว้นในเขตภูเขาสูง ปริมาณน้ำฝนตลอดปีน้อยกว่าภาคอื่น

ฤดูร้อน กลางเดือน กุมภาพันธ์ กลางเดือน พฤษภาคม เป็นช่วงที่ลมฝ่ายใต้พัดผ่าน ทำให้อากาศร้อนอบอ้าว อุณหภูมิ 20 - 38 องศาเซลเซียส โดยสูงสุดในเดือน เมษายน

HISTORY OF KANCHANABURI

ภูมิอากาศ

ฤดูฝน กลางเดือนพฤษภาคม - กลางเดือนพฤศจิกายน เป็นช่วงที่ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ปกคลุมประเทศไทย ประเทศที่มีฝนชุกมากคือ พื้นที่ภูเขาและป่าไม้ทางตอนเหนือของจังหวัด

ฤดูหนาว กลางเดือนพฤศจิกายน - กลางเดือนกุมภาพันธ์ อุณหภูมิประมาณ 17 - 30 องศาเซลเซียส มีบางพื้นที่ในเขตภูเขาสูงใน อำเภอศรีสวัสดิ์ อำเภอทองผาภูมิ และสังขละบุรีเท่านั้น ที่มีอยู่แล้วภูมิต่ำกว่า 10 องศาเซลเซียสๆ

การปกครอง

แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 13 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองกาญจนบุรี อำเภอท่าม่วง อำเภอท่ามะกา อำเภอพนมทวน อำเภอเลาขวัญ อำเภอบ่อพลอย อำเภอไทรโยค อำเภอทองผาภูมิ อำเภอศรีสวัสดิ์ อำเภอสังขละบุรี อำเภอด่านมะขามเตี้ย อำเภอหนองปรือ และ อำเภอห้วยกระเจา

ประวัติความเป็นมา

พื้นที่กว้างใหญ่ของ จังหวัดกาญจนบุรี มีประวัติความเป็นมาต่อเนื่องยาวนานประวัติศาสตร์หน้าสุดท้ายของกาญจนบุรีย้อนกลับไปเชื่อมโยงกับประวัติศาสตร์หน้าแรกได้โดยบังเอิญ เมื่อเชลยศึกที่ถูกเกณฑ์มาสร้างทางรถไฟคนหนึ่ง ค้นพบเครื่องมือหินของมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์ ในระหว่างการก่อสร้างทางรถไฟบริเวณสถานีบ้านเก่า ตำบลจรเข้มะเือก อำเภอเมือง เป็นจุดเริ่มต้นให้เกิดการขุดค้นทางโบราณคดี และค้นพบหลักฐานของมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์เป็นจำนวนมาก กระทั่งปัจจุบันก็ยังคงขุดพบอยู่

ประวัติความเป็นมา

สมัยทวารวดีซึ่งอยู่ในสมัยประวัติศาสตร์ของไทย พบซากโบราณสถานและโบราณวัตถุที่ ตำบลพงตึก อำเภотаมะกา ฐานเจดีย์สมัยทวารวดีที่บ้านวังปะไท่ ตำบลปริงเพล อำเภอสังขละบุรี (ปัจจุบันเป็นพื้นที่อ่างเก็บน้ำเขื่อนเขาแหลม) เป็นเจดีย์ลักษณะเดียวกับจุลประโทนเจดีย์ จังหวัดนครปฐม เจดีย์ที่บ้านคูบัว จังหวัดราชบุรี และเจดีย์ที่ อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

ใหญ่ ตำบลลาดหญ้า อำเภอเมือง ซึ่งแสดงว่าในสมัยนั้นพื้นที่หลายแห่งริมแม่น้ำซึ่งเป็นเส้นทางคมนาคมสำคัญ มีชุมชนหรือเมืองโบราณที่มีความสัมพันธ์กับชุมชนโบราณใกล้เคียง

พุทธศตวรรษที่ 16-18 ขอมได้แผ่อิทธิพลเข้ามาในแผ่นดินสยาม โดยพบหลักฐานสำคัญคือปราสาทเมืองสิงห์ ซึ่งมีลักษณะเป็นศิลปะขอมสมัยบาเยน มีอายุในพุทธศตวรรษที่ 18 สมัยพระเจ้าชัยวรมันที่ 7 นอกจากนี้ยังพบหลักฐานที่เป็นศิลปะขอมสมัยเดียวกันที่เมืองครุฑและเมืองกลอนโคไโน อำเภอไทรโยค

สมัยสุโขทัยพบหลักฐานในพงษาวดารเหนือว่า กาญจนบุรีตกเป็นเมืองขึ้นของสุพรรณบุรีตามที่กล่าวว่าพญางังได้มาครองเมืองกาญจนบุรี แต่ก็ไม่มีหลักฐานอื่นมาสนับสนุน ต่อมาในสมัยอยุธยา กาญจนบุรีมีฐานะเป็นเมืองหน้าด่านสำคัญ โดยตัวเมืองตั้งอยู่ที่บ้านท่าเสา ตำบลลาดหญ้า ใกล้เขาชนไก่ ปรากฏหลักฐานเป็นซากโบราณสถานและโบราณวัตถุตั้งที่เห็นในปัจจุบัน

กาญจนบุรียังคงเป็นเมืองหน้าด่านสืบเนื่องมาจนถึงสมัยกรุงธนบุรี และรัตนโกสินทร์ ในสมัยรัชกาลที่ 1 เมื่อสิ้นสงครามเก้าทัพ ได้ย้ายเมืองจากบ้านท่าเสา ตำบลลาดหญ้า มายังบริเวณบ้านปากแพรกซึ่งเป็นจุดบรรจบของแม่น้ำแควใหญ่และแม่น้ำแควน้อย ระหว่างวัดเหนือกับวัดใต้ มีชัยภูมิที่ดีในการตั้งรับพม่าทั้งทางบกและทางน้ำ

ต่อมา พ.ศ.2374 ในสมัยรัชกาลที่ 3 มีการสร้างป้อมขึ้นหกป้อมและสร้างกำแพงล้อมรอบเมือง แนวตัวเมืองอยู่ระหว่างวัดเหนือและวัดไต้ยาว 440 เมตร เดิมศาลากลางและหน่วยราชการตั้งอยู่ในเขตเมืองเก่า แต่ใน พ.ศ. 2500 ได้ย้ายออกไป คงเหลือแต่บ้านเรือนของราษฎร แนวกำแพงเมืองเก่าก็คือ ถนนปากแพรก บริเวณนี้เป็นศูนย์กลางของเมืองที่ขยายตัวออกไปจนมีขนาดกว้างขวางดังเช่นปัจจุบัน

การย้ายมาตั้งเมืองใหม่ที่บ้านปากแพรกก็เพื่อตั้งรับทัพพม่าที่เดินทัพลงมาตามลำน้ำแม่กลองเพื่อเข้าตีกรุงเทพฯ ในสมัยรัชกาลที่ 3 จึงมีการสร้างกำแพงล้อมรอบเมืองอย่างมั่นคงและให้มีเจ้าเมืองคือพระประสิทธิสงคราม นอกจากนั้นยังตั้งหัวเมืองเล็กๆ ตามรายทางเป็นหน้าด่านอีกเจ็ดแห่ง

สมัยรัชกาลที่ 5 เมื่อมีการจัดรูปแบบการปกครองเป็นแบบมณฑลเทศาภิบาล เมืองกาญจนบุรีก็ถูกโอนมาขึ้นกับมณฑลราชบุรีและแบ่งการปกครองเป็นสามอำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอเหนือ (ปัจจุบัน คือ อำเภอท่าม่วง) และ อำเภอใต้ (ปัจจุบัน คือ อำเภอพนมทวน) ต่อมา พ.ศ. 2467 มีการตั้งอำเภอเพิ่มอีกสองอำเภอ คือ อำเภอท่ามะกา และอำเภอทองผาภูมิ กับหนึ่งกิ่งอำเภอคือ กิ่ง อำเภอสังขละบุรี

ช่วงสงครามมหาเอเซียบูรพา ญี่ปุ่นตัดสินใจสร้างทางรถไฟสายไทย-พม่า จากสถานีหนองปลาดุก จังหวัดราชบุรี ผ่านกาญจนบุรีเลาะริมแม่น้ำแควน้อยไปเชื่อมกับทางรถไฟที่สร้างมาจากพม่าบริเวณด่านเจดีย์สามองค์ เป็นทางรถไฟที่มีชื่อเสียงไปทั่วโลก มีผู้คนจำนวนมากเดินทางมาเยี่ยมชมเพื่อคารวะต่อดวงวิญญาณผู้เสียชีวิตและรำลึกถึงความโหดร้ายและทารุณของสงคราม

THE HISTORY OF KANCHANABURI

KANCHANABURI WAR CEMETERY

สุสานทหารสัมพันธมิตรดอนรัก

สุสานสงครามกาญจนบุรี เมื่อเดือนธันวาคมปี ค.ศ. 1941หลังจากที่ญี่ปุ่นเข้าร่วมสงครามโลกครั้งที่สองแล้วกองทัพญี่ปุ่นได้ยึดครองดินแดนส่วนใหญ่ในเอเชียอาคเนย์ อย่างรวดเร็วต่อมาในปี ค.ศ. 1942 ญี่ปุ่นตัดสินใจใช้แรงงานเชลยศึกและกรรมกรพลเรือนสร้างทางรถไฟ ทางเดียวที่บ้านโป่ง ทางตะวันออกเฉียงกับสถานีรถไฟที่เมืองทันยูชายัดทางด้านตะวันตกเพื่อย่นระยะการเดินทาง และปกป้องเส้นทางการลำเลียงระหว่างประเทศสยาม (ประเทศไทยในปัจจุบัน) และประเทศพม่า (ปัจจุบันคือ เมียนมา) การสร้างทางรถไฟสายนี้เริ่มจากพม่า และประเทศไทยในเวลาเดียวกัน ซึ่งในที่สุดมาบรรจบกันที่ Konkuita เมื่อเดือนตุลาคม ค.ศ. 1943 การสร้างทางรถไฟดังกล่าวมีผู้เสียชีวิตที่เป็นเชลยศึกไปประมาณ 15,000 คน และพลเรือนอีก 100,000 คน เนื่องจากประสบโรคภัยไข้เจ็บต่างๆ การขาดอาหาร ความเหน็ดเหนื่อยอ่อนเพลียและ การทารุณกรรม

สุสานแห่งนี้เป็นสุสานที่ใหญ่ที่สุดในจำนวน 3 แห่ง ที่ตั้งอยู่ตลอดเส้นทางรถไฟ พม่า - ไทย ตั้งอยู่ใกล้สถานที่ตั้งค่ายกักกันเชลยศึก “กาญจนบุรี” ในอดีตซึ่งเป็นสถานที่ที่เชลยศึกส่วนใหญ่ใช้เดินทางไปยังค่ายอื่น Colin St Clair Oakes เป็นผู้ออกแบบสุสานซึ่งนวดสุสานทหารบก (The Army Graves Service) สร้างหลังจากสงครามโลกครั้งที่สอง หน่วยงานดังกล่าวได้ดำเนินการย้ายศพจากที่ฝังศพของชายต่างๆ และสถานที่อื่นๆ ตลอดเส้นทางรถไฟช่วงล่างในฝ่ายไทยรวมทั้งสถานที่ในประเทศไทยด้วย

สุสานแห่งนี้สร้างขึ้นเพื่อระลึกถึงผู้เสียชีวิตจากประเทศในเครือจักรภพมากกว่า 5,000 คน จากฮอลันดา 1,800 คน และในจำนวนนี้มีผู้เสียชีวิตจากโรคภัยต่างๆ ที่ Nieke และ Changaraya ประมาณ 300 คน หลังจากดำเนินการเผาศพได้นำอังคารไปฝังที่หลุมฝังศพสองแห่ง ภายในสุสาน สำหรับรายนามของผู้เสียชีวิตจารึกไว้ที่ศาลาของสุสาน นอกจากนั้นหลุมฝังศพทหารของกองทัพอินเดีย 11 คนที่ฝังอยู่ตามสถานที่อื่นๆในประเทศไทย ซึ่งไม่สามารถดูแลรักษาได้ รายนามเหล่านั้นถูกจารึกไว้ที่ผนังตึก ของทางเข้าสุสาน

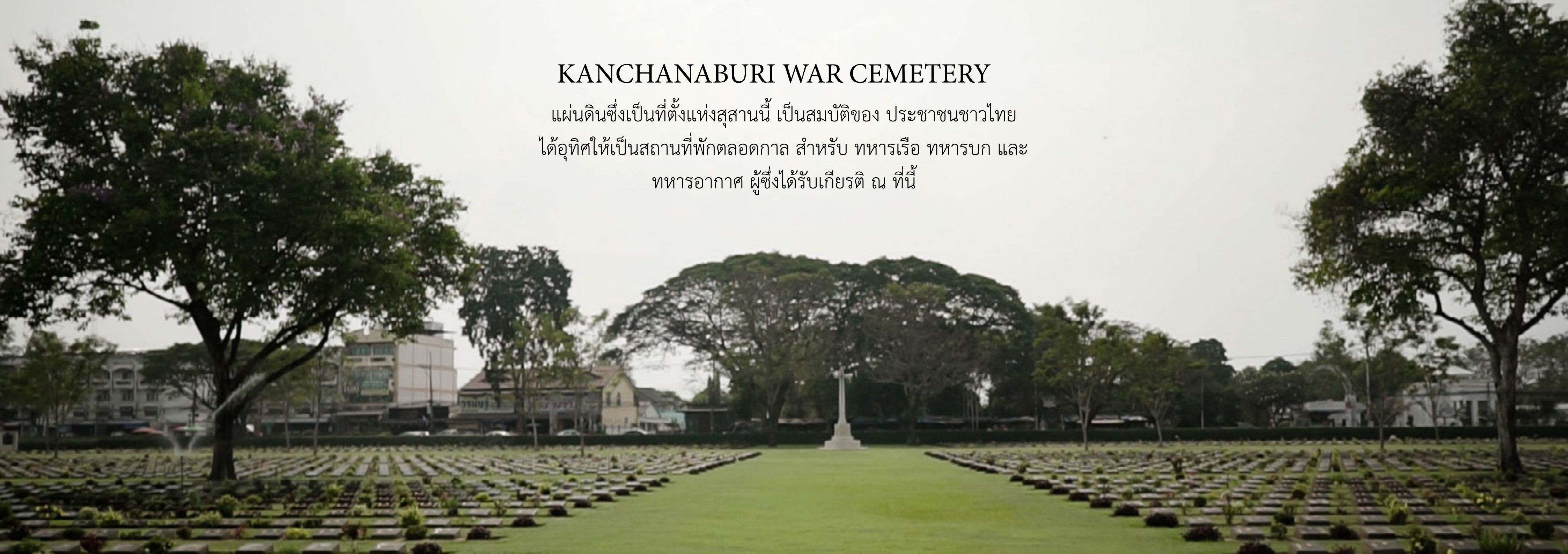
คณะกรรมการสุสานสงครามแห่งเครือจักรภพ (The Commonwealth War Graves Commission) รับผิดชอบในการดูแลบำรุงรักษาสุสาน และอนุสาวรีย์ประมาณ 150 ประเทศ ซึ่งระลึกถึงทหารประเทศต่างๆในเครือจักรภพ ประมาณ 1,700,000 คน ซึ่งเสียชีวิตในระหว่างสงครามโลกทั้งสองครั้งผู้ที่ได้รับการระลึกถึงทั้งที่นี่และที่อื่นๆ รวมผู้ชายและผู้หญิงที่ให้ความช่วยเหลือในช่วงสงคราม ซึ่งเป็นผู้ที่นับถือศาสนาต่างๆ และผู้ที่ไม่เลื่อมใสในศาสนาใด

KANCHANABURI WAR CEMETERY

แผ่นดินซึ่งเป็นที่ตั้งแห่งสุสานนี้ เป็นสมบัติของ ประชาชนชาวไทย
ได้อุทิศให้เป็นสถานที่พักผ่อนตลอดกาล สำหรับ ทหารเรือ ทหารบก และ
ทหารอากาศ ผู้ซึ่งได้รับเกียรติ ณ ที่นี้

📍 สุสานทหารสัมพันธมิตรดอนรัก

🕒 เปิดให้ชมทุกวัน จันทร์ - อาทิตย์ เวลา 8.00 – 17.00 น.

☎ ติดต่อสอบถามได้ที่ 034-511-500

🚗 การเดินทางไปยัง สุสานทหารสัมพันธมิตรดอนรัก

ตั้งอยู่บนถนนแสงชูโต อำเภอเมืองกาญจนบุรี เยื้องสถานีรถไฟกาญจนบุรี ใช้ทางหลวงหมายเลข 323 ไปทางอำเภอไทรโยค ผ่าน โรงพยาบาลแสงชูโต ตรงไปไม่กี่ไกลจะเห็นสุสานอยู่ทางซ้ายมือ

💰 ไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ ในการเข้าชมสุสานทหารสัมพันธมิตรดอนรัก

THE HISTORY OF KANCHANABURI

THE BRIDGE OF THE RIVER KWAI

สะพานข้ามแม่น้ำแคว

สะพานข้ามแม่น้ำแควเป็นส่วนหนึ่งของทางรถไฟสายมรณะ สร้างในสมัยสงครามมหาเอเชียบูรพา ทางรถไฟได้เริ่มต้นจากสถานีหนองปลาตุก อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ผ่านสถานีต่างๆในจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อลำเลียงยุทธปัจจัยและกำลังพลทหารไปยังพม่า เส้นทางเมื่อข้ามสะพานข้ามแม่น้ำแควไปแล้วจะเลียบไปตามลำน้ำแควน้อย เป็นทางโค้งเลียบโตรกผาบริเวณที่เรียกว่าถ้ำกระแซ โดยอีกด้านหนึ่งเป็นแม่น้ำที่เชี่ยวกราด ทางบางช่วงต้องระเบิดภูเขาเป็นช่องให้รถไฟผ่าน

ในอดีตเชลยศึกชาวตะวันตกและกรรมกรรถไฟหลากหลายเชื้อชาติต้องเผชิญกับไข้ป่า สัตว์ร้าย ความอดอยาก และความทารุณ จนต้องเสียชีวิตไปเป็นจำนวนมากในบริเวณนี้จนมีการเปรียบเทียบว่า 1 ไมล์หมอนของทางรถไฟสายมรณะคือ 1 ชีวิตที่ต้องสูญเสียชีวิตไป

hideto b1 . (2557 : ออนไลน์)

ทหารช่างญี่ปุ่นเลือกสร้างสะพานตรงนี้ เพราะเป็นบริเวณที่ฐานดินด้านล่างแน่นที่สุด การก่อสร้างใช้แรงงานเชลยศึกและกรรมกรรับจ้างจำนวนมาก เริ่มจากการสร้างสะพานไม้เพื่อลำเลียงคนอุปกรณ์ก่อสร้างข้ามไปก่อนในช่วงน้ำลดปลายเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2485 โดยขนำไม้ซุงทั้งต้นตอกเป็นเสาเข็ม ใช้เวลาก่อสร้าง 3 เดือน แล้วลือออกไปหลังจากสร้างสะพานข้ามแม่น้ำแควแล้ว (ปัจจุบันแนวสะพานไม้เดิมอยู่ห่างจากสะพานข้ามแม่น้ำแควลงไปทางซ้ายราว 100 ม. ในบริเวณพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติสงครามโลกครั้งที่ 2)

ส่วนสะพานข้ามแม่น้ำแควใช้เวลาสร้างเพียง 1 เดือน โดยนำเลขจากมลายูมาประเป็นขึ้นๆ ตอนกลางเป็นสะพานเหล็ก 11 ช่วง หัวและท้ายเป็นโครงไม้ ตรวจจับสะพานยาวราว 300 ม. สร้างเสร็จและทำพิธีเปิดอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2486 สะพานนี้ถูกทหารฝ่ายพันธมิตรโจมตีทางอากาศเป็นครั้งแรกในเดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2487 และถูกโจมตีทั้งสิ้นประมาณ 10 ครั้ง ในระหว่างสงคราม กระทั่งสะพานช่วงที่ 4 - 6 ชำรุดและไม่สามารถใช้การได้ ต่อมาการรถไฟแห่งประเทศไทยได้ซ่อมแซมขึ้นมาใหม่จากของเดิม โดยทำเป็นสะพานเหล็ก2 ช่วงในตอนกลาง ส่วนหัวและท้ายเปลี่ยนเป็นสะพานเหล็ก6 ช่วงแทน

BBC FOUR . (2558 : ออนไลน์)

หนึ่งไม้มอน หนึ่งชีวิต

เป็นคำกล่าวถึงทางรถไฟสายมรณะที่กองทัพทหารรถไฟญี่ปุ่นใช้แรงงานเชลยศึกตะวันตก ซึ่งกวาดต้อนมาจากสมรภูมิมลายู สิงคโปร์ ขวาและแถบแปซิฟิก แรงงานชาวจีน เวียดนาม อินเดียในมลายู ชาวม้งทั้งกรรมกรพื้นเมืองชาวไทย และพม่า รวมทั้งสิ้นกว่า 200,000 คน ในการก่อสร้างทางรถไฟนี้

เมื่อการก่อสร้างเสร็จสิ้น มีการขุดพบหลุมกลบฝังผู้เสียชีวิต ตามค่ายเชลยศึกหลายแห่ง ตลอดแนวทางรถไฟ ประเมินว่ามีผู้เสียชีวิตไม่น้อยกว่า 40,000 คน เป็นเชลยศึกฝ่ายสัมพันธมิตรหนึ่งหมื่นคน กรรมกรรับจ้างหลายเชื้อชาติ30,000 คน และทหารญี่ปุ่น 1,000 คน

เส้นทางยุทธศาสตร์

เส้นทางยุทธศาสตร์นี้สร้างขึ้นในช่วงสงครามมหาเอเชียบูรพา (พ.ศ. 2484 - 2488) เพื่อลำเลียงยุทธปัจจัยผ่านประเทศไทย ที่จังหวัดกาญจนบุรี ไปออกด่านเจดีย์สามองค์ เชื่อมกับทางรถไฟในพม่าที่มาจากสถานีทันบูชายัต ระหว่างเมืองเย เมืองมะละแหม่ง ทางตอนใต้ของพม่า มีความยาวทั้งสิ้น 415 กม. ช่วงที่อยู่ในไทยยาว 303.95 กม. ในพม่า 111.05 กม. เริ่มสร้างเมื่อเดือน ตุลาคม พ.ศ. 2485 วางรางเสร็จสมบูรณ์เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2486 รวมแล้วใช้เวลาสร้างเพียง 1 ปีเท่านั้น ทั้งที่ปกติต้องใช้เวลาน้อยกว่า 8 ปี เมื่อญี่ปุ่นพ่ายแพ้สงคราม กองทัพอังกฤษได้รื้อถอนทางรถไฟจากชายแดนไทยที่ด่านเจดีย์ 3 องค์เข้ามา 3.95 กม.

ต่อมาปี พ.ศ. 2490 การรถไฟแห่งประเทศไทยได้ซื้อทางรถไฟสายนี้จากประเทศผู้ชนะสงคราม ระยะทาง 300 กม. ในราคา 50 ล้านบาท แล้วรื้อรางจากชายแดนด้านเจดีย์สามองค์ ให้มาสิ้นสุดที่สถานีน้ำตก รวมทั้งปรับปรุงให้มีมาตรฐาน เพิ่มความปลอดภัย ในช่วงทางโค้งอันตราย และเปิดใช้ช่วงแรกที่สถานีหนองปลาตุก - กาญจนบุรี เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2492 และขยายต่อจนถึง สถานีน้ำตก เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2501

ทางรถไฟสายมรณะเป็นทางสายประวัติศาสตร์ สถานีต่างๆที่สร้างรถไฟแล่นผ่านมีประวัติความเป็นมาที่น่าสนใจ ดังเช่น สถานีหนองปลาตุก เคยเป็นค่ายใหญ่สำหรับฝึกเชลยศึกและกรรมกรที่ลำเลียงมาจากที่ต่างๆ เนื่องจากถูกโจมตีทางอากาศอยู่เสมอ จึงต้องย้ายไปที่กาญจนบุรี ปัจจุบันจึงไม่มีหลักฐานใดๆหลงเหลืออยู่

เส้นทางยุทธศาสตร์

สถานีเขาดินเคยเป็นที่ตั้งค่ายเขาดิน ซึ่งเป็นกองบัญชาการใหญ่ในการสร้างทางรถไฟสายมรณะเนื่องจากเป็นจุดที่สามารถคุมเส้นทางคมนาคมได้ทั้งทางรถไฟ รถยนต์ และทางน้ำ ตัวใครตัวมันอยู่ท่ามกลางกลุ่มภูเขาเตี้ยๆ ช่วยทางตาจากการบินตรวจการณ์ทางอากาศได้เป็นอย่างดีในค่ายมีทั้งอู่ซ่อมรถไฟขนาดใหญ่ คลังน้ำมัน และคลังอาวุธ ตรวจสถานีอยู่ใกล้กับวัดสันติศรีศรีบรมธาตุ (วัดเขาดิน) บริเวณกม. 47 รีม ถนนแสงชูโต

สถานีกาญจนบุรี อยู่ต่อจากสถานีเขาดิน เคยมีค่ายเชลยศึกและค่ายกรรมกรรับจ้างเรียงรายเป็นระยะตลอดเส้นทาง พ.ศ. 2533 ชาวบ้านพบหลุมฝังศพขนาใหญ่ ที่รายย่อยแห่งหนึ่งไหน ตำบลปากแพรก (ใกล้กับศาลาวัดต่างจังหวัด) มีคนโครงกระดูกของชาวเอเชียกว่า 500 โครง ตรงกับที่ชาวบ้านว่าบริเวณนี้เป็นที่ตั้งค่ายกรรมกรรับจ้าง ที่พอมีคนตาย ทหารญี่ปุ่น ก็จะนำศพไปโยนลงในหลุมขนาดใหญ่หลังค่าย ใช้ปูนขาวโรดบังกลิ่นก่อนกลบ คาดว่าน่าจะยังมีหลุมศพอีกจำนวนมาก ปัจจุบันโครงกระดูกจำนวนหนึ่ง เก็บรักษาไว้ที่พิพิธภัณฑ์สงครามโลกครั้งที่ 2 ส่วนบริเวณนี้ก็กลายเป็นพื้นที่ทำไร่ไปหมดแล้ว

หลังสุดทางที่สถานีน้ำตก ยังมีร่องรอยของทางรถไฟไปจนถึงด้านเจดีย์สามองค์ ลายจุดได้รับการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว เช่น เขาช่องขาดในพิพิธภัณฑ์แห่งความทรงจำ ค่ายไทรโยคไหน อช. ไทรโยค และรางรถไฟที่ด้านเจดีย์สามองค์

📍 สะพานข้ามแม่น้ำแคว

🕒 เปิดให้ชมทุกวัน จันทร์ - อาทิตย์ 24 ชั่วโมง

🗨️ ติดต่อสอบถามได้ที่ -

🚗 การเดินทางไปยัง สะพานข้ามแม่น้ำแคว

รถยนต์

จากถนนเส้นหลักเข้าสู่ตัวเมืองกาญจน์ วังตรงไปตามถนนถนนแสงชูโต ผ่านสุสานพันมิตร ก่อนข้ามทางรถไฟ มีป้ายบอกทางเข้าไปสะพานข้ามแม่น้ำแคว (ทางเข้าอยู่ก่อนข้ามทางรถไฟ แต่ถ้าเลยไปก็เข้าซอยริมทางรถไฟได้ มีถนนเชื่อมถึงกัน) วังตรงไปมีทางจอดรถทางซ้ายมือ สามารถจอดรถได้หลายคัน ทั้งรถยนต์และรถบัส ไม่เสียค่าจอดรถ (สะพานข้ามแม่น้ำแควเดินจากที่จอดรถไปประมาณ 5 นาที)

รถไฟ

ผู้ที่ต้องการโดยสารรถไฟจากกรุงเทพ ขึ้นได้ที่สถานีธนบุรี เขตบางกอกน้อย (บริเวณตลาดรถไฟ ด้านหลังโรงพยาบาลศิริราช) เดินรถทุกวัน มีสองขบวนคือ เที่ยวไป ออกจากสถานีธนบุรี 7.45 น. และ 13.35 น. (ถึงสะพานแม่น้ำแคว 10.55 น. และ 16.26 น.)

เที่ยวกลับ ผ่านสถานีสะพานแม่น้ำแควเวลา 7.12 น. และ 14.36 น. (ถึงสถานีธนบุรี 10.10 น. และ 17.35 น.)

สำหรับเสาร์ - อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์ มีรถไฟนำเที่ยวพิเศษ ขึ้นได้ที่สถานีหัวลำโพงค่าโดยสารตลอดทริป (* เป็นรถไฟขบวนพิเศษนำเที่ยวน้ำตก ขบวน 909)

รถนั่งธรรมดา (ชั้น 3) คนละ 120 บาท/เที่ยว (ผู้ใหญ่และเด็กราคาเดียวกัน)

รถปรับอากาศ (ชั้น 2) คนละ 240 บาท/เที่ยว (ผู้ใหญ่และเด็กราคาเดียวกัน)

฿ ไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ ในการเข้าชมสะพานข้ามแม่น้ำแคว

THE HISTORY OF KANCHANABURI

ART GALLERY & WAR MUSSEUM

สุสานทหารสัมพันธมิตรดอนรัก

พิพิธภัณฑ์สงครามโลกครั้งที่ 2 นี้ เป็นพิพิธภัณฑ์ที่ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2538 โดยคุณอรัญ จันทศิริ ที่เป็นผู้รวบรวมเรื่องราว และสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ ในสมัยสงคราม เพื่อจัดแสดงให้เห็นสิ่งที่หลงเหลือไว้ โดยจัดแสดงเป็นหอศิลป์ และพิพิธภัณฑ์สงคราม ด้านนอกอาคาร จะได้เห็นซากรถจักรไอน้ำ ส่วนด้านในมีภาพถ่ายทางประวัติศาสตร์สงครามอาวูธ และหลักฐานทางประวัติศาสตร์ต่างๆ

นอกจากนี้ ยังมีการจัดแสดงประวัติศาสตร์ชาติไทย ตั้งแต่สงครามระหว่างไทยกับพม่า มีของสะสมต่างๆ เช่นดาบ ลูกกระเบิด เงินโบราณ ยานพาหนะของชาวญี่ปุ่นที่ใช้ในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 เช่นรถยนต์ รถมอเตอร์ไซด์ เรือ และหุ่นจำลองสามมิติ แสดงภาพเหตุการณ์เมื่อครั้งเชลยศึกถูกเกณฑ์ไปสร้างทางรถไฟ รวมถึงความเป็นอยู่ของเชลยศึกและจุดแรกของการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำแคว ที่ทำด้วยไม้ ก่อนที่จะย้ายไปยังที่ปัจจุบัน

บริเวณชั้นล่างของอาคารที่จำลองคุกที่ใช้คุมขังเชลย ชุมรักษาพยาบาลที่เป็นเพียงหลังคามุงจาก รถจี๊ปของทหารญี่ปุ่น มอเตอร์ไซด์เก่า และรถม้าซึ่งล้วนแต่เป็นของที่พวกทหารญี่ปุ่นใช้กัน รวมถึงหมวก นาฬิกา เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย และเงินเก่าที่มีเก็บสะสมไว้เป็นตุ้ๆ ในแต่ละช่วงที่จัดแสดง เราจะได้เห็นว่าเครื่องใช้ต่างๆ ที่ใช้กันนั้นมีอะไรบ้าง บางชิ้นก็ไม่สามารถหาได้แล้วในปัจจุบัน ส่วนบางชิ้นก็แทบจะเรียกได้ว่าเป็นของเก่าที่น่าจะมีราคาค่างวดอยู่ไม่น้อย หากแต่เก็บรักษาให้อยู่ในสภาพที่ดีหน่อยคงเป็นที่ต้องตาของนักสะสมไม่น้อยเลย ถัดไปไม่ไกลจากบริเวณนี้ ยังมีห้องจำลองเหตุการณ์ระเบิดสะพานข้ามแม่น้ำแควด้วย

อาคารจัดแสดง ซึ่งถูกจัดแบ่งไว้เป็นส่วนๆ เรื่องราวก็หลากหลายทั้งที่เกี่ยวโยงกับเรื่องสงครามโลกครั้งที่ 2 การสร้างสะพานข้ามแม่น้ำแคว และข่าวสารเรื่องราวสำคัญในแต่ละช่วงเวลา อาคารพิพิธภัณฑ์สงครามโลกครั้งที่ 2 ด้านในเต็มไปด้วยสิ่งของจากสมัยสงครามโลก เช่น อาวุธยุทโธปกรณ์ต่างๆ ทั้ง เครื่องบินรบ และเครื่องใช้เงินตราในสมัยนั้น ภาพถ่ายขาว - ดำ ที่แสดงให้เห็นถึงสภาพของเชลยศึกสงคราม ปืน มีด ระเบิด ดาบ ที่สำคัญคือดาบแบบต่างๆ ที่ล้วนแล้วแต่ติดชื่อของเจ้าของที่เคยใช้ในระหว่างการทำสงครามโดยชื่อของบุคคลเหล่านั้นเป็นผู้มีบทบาทสำคัญๆในสงครามดาบแต่ละเล่มถูกออกแบบมาเพื่อเจ้าของดาบโดยเฉพาะมีรูปร่างแปลกแตกต่างกันไป

นอกจากส่วนที่จัดแสดงสิ่งของเครื่องใช้ และเรื่องราวของสงครามโลกครั้งที่ 2 แล้ว ที่พิพิธภัณฑ์แห่งนี้ยังมีเครื่องใช้ เครื่องประดับ เหรียญเงิน กล้องถ่ายรูป เครื่องใช้ในครัวเรือน ทั้งหมด ชาม จาน ช้อนโบราณ ซึ่งสิ่งของเหล่านี้ล้วนแต่เป็นของสะสมที่เจ้าของพิพิธภัณฑ์เก็บรักษาไว้

และนำออกมาจัดแสดงไว้ให้นักท่องเที่ยวได้ชมกัน ระหว่างทางเดินขึ้นลงในอาคารจัดแสดง บริเวณฝาผนังยังมีภาพวาดของ นายกรัฐมนตรีสมัยต่างๆ นางสาวไทยตั้งแต่ยุคแรกๆ รวมถึงคนดังต่างๆ ให้เราชมได้เพลินๆ ระหว่างเดินไปรอบๆ ด้วย แถมใน บางห้องยังมีหน้าข่าวหนังสือพิมพ์เก่าๆ ที่แสดงให้เห็นถึงเหตุการณ์สำคัญๆ ที่เกิดขึ้นในอดีตไม่ว่าจะเป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติ เหตุบ้านการเมือง ข่าวแปลก ข่าวชาวบ้าน ฯลฯ ส่วนสุดท้ายที่จัดแสดงไว้คือเรื่องราวสมุนไพรรไทยต่างๆ ซึ่งมีมีหมอยามานั่งประจำคอยวินิจฉัยอาการอยู่ด้วย ก่อนกลับออกจากพิพิธภัณฑ์ฯ อย่างลึบเดินไปทางด้านหลังซึ่งอยู่ติดกับแม่น้ำแคว จากจุดนี้เราสามารถมองเห็นสะพานข้ามแม่น้ำแควได้สวยงามมากอีกมุมหนึ่งด้วย

📍 พิพิธภัณฑ์สงครามโลกครั้งที่ 2 กาญจนบุรี

🕒 เปิดให้ชมทุกวัน จันทร์ - อาทิตย์ เวลา 07.00 -18.30 น.

☎ ติดต่อสอบถามได้ที่ 034-512-596

🚗 การเดินทางไปยัง พิพิธภัณฑ์สงครามโลกครั้งที่ 2 กาญจนบุรี

412/2 ถนนแม่น้ำแคว อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี

จากตัวเมืองกาญจนบุรี ให้ใช้เส้นทางถนนแสงชูโตมุ่งหน้าไปทางสะพานข้ามแม่น้ำแคว ด้านซ้ายมือจะพบทางแยกเข้าถนนนิวิซีแลนด์ ตรงไปตามถนนเมื่อมาสุดถนนตรงสะพานข้ามแม่น้ำแคว เลี้ยวไปทางซ้าย จะเห็นหอศิลป์และพิพิธภัณฑ์สงครามอยู่ทางขวามืออยู่เยื้องกับที่จอดรถบริเวณสะพานข้ามแม่น้ำแคว ตรงข้ามตลาดพลอยและของที่ระลึก ห่างจากจากสะพานข้ามแม่น้ำแควประมาณ 200 เมตร

💰 ค่าเข้าชมพิพิธภัณฑ์สงครามโลกครั้งที่ 2 กาญจนบุรี

ผู้ใหญ่ : 40

เด็ก : 20

THE HISTORY OF KANCHANABURI

MUEANG SING HISTORICAL PARK

อุทยานปราสาทเมืองสิงห์

เมืองสิงห์และปราสาทเมืองสิงห์ ตั้งอยู่ในท้องที่ตำบลสิงห์ อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรีมีเนื้อที่ทั้งสิ้น 641 ไร่ ประมาณ 1 ตารางกิโลเมตร แวดล้อมไปด้วยภูเขาแนวยาวโดยรอบ มีลำน้ำแควน้อยไหลผ่านทางด้านทิศใต้ ลักษณะของเมืองสิงห์ดีผังเมืองเกือบเป็นรูปสี่เหลี่ยมจตุรัส มีกำแพงเมืองด้วยศิลาแลงโดยรอบทั้ง 4 ด้าน ที่กลางเมืองมีโบราณสถานทรงปราสาท สร้างขึ้นตามแผนของอารยธรรมกัมพูชาโบราณ นอกจากนี้ยังพบโบราณวัตถุจำพวกประติมากรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับพุทธศาสนาฝ่ายมหายานเป็นจำนวนมาก

จากการศึกษารูปแบบทางศิลปกรรมสามารถกำหนดอายุได้ว่า ปราสาทหลังนี้สร้างขึ้นในสมัยพระเจ้าชัยวรมันที่ 7 แห่งอาณาจักรกัมพูชาโบราณ ผู้มีอำนาจอยู่ในเขตภาคตะวันออก และภาคกลางของประเทศไทย ในครั้งแรกของพุทธศตวรรษที่ 18 เมืองสิงห์ได้หมดความสำคัญและถูกทิ้งให้กลายเป็นเมืองร้างไป ภายหลังจากการล่มสลายของอาณาจักรกัมพูชาอันยิ่งใหญ่ ในราวต้นพุทธศตวรรษที่ 19 กรมศิลปากรได้ขึ้นทะเบียนเมืองสิงห์และปราสาทเมืองสิงห์ เป็นโบราณสถานสำหรับชาติ เมื่อวันที่ 8 มีนาคม พุทธศักราช 2478 จากนั้นก็ได้กำหนดเขตดูแลและบูรณะเสริมความมั่นคงตลอดจนปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้ร่มรื่นสวยงาม

จากศิลาจารึกปราสาทพระขรรค์ เมืองพระนครประเทศกัมพูชาซึ่งจารึกโดยพระวິรกุมารพระราชโอรสของพระเจ้าชัยวรมันที่ 7จารึกชื่อเมือง 23 เมืองที่พระเจ้าชัยวรมันที่ 7 ทรงสร้างไว้ มีเมืองชื่อศรีชัยสิงห์บุรีซึ่งสันนิษฐาน กันว่า คือเมืองปราสาทเมืองสิงห์นี้เองและยังมีชื่อของเมืองละโว้ยปุระหรือละโว้หรือลพบุรีที่มีพระปรางค์สามยอดเป็นโบราณ วัดถุร่วมสมัยแต่ในเรื่อง ดังกล่าว รองศาสตราจารย์ศรีศักรวัลลิโภดมเห็นว่าการที่นำเอาชื่อเมืองที่คล้ายคลึงกันในลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา ไปเปรียบเทียบกับบรรดาเมืองในเส้นทาง คมนาคมใน จารึกปราสาทพระขรรค์อย่างง่าย ๆ โดยไม่คำนึงถึงหลักภูมิศาสตร์ เท่ากับเป็นการบิดเบือนความจริงอย่างมั่งง่าย เพราะบรรดาปราสาทขอม ที่เรียกว่าอโรคยาศาลนั้นมักพบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีพบบ้างในบางส่วนของจังหวัดปราจีนบุรี

ซึ่งปัจจุบันได้แยกเป็นจังหวัดสระแก้ว และมีรูปแบบแตกต่างจากปราสาทขอมที่พบ ในลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาอย่างสิ้นเชิง ตรงข้ามกับบรรดาปราสาทของ ที่พบบนเส้นทางคมนาคมจากละโว้ถึงเพชรบุรีและปราสาทเมืองสิงห์ แต่ละแห่งก็มีรูปแบบที่แตกต่างออกไป จะมีความคล้ายคลึงกันแต่รูปเคารพ พระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวรและนางปรัชญาปารมิตา ที่บ่งชี้ว่าน่าจะแพร่หลายมาจากเมืองละโว้ และพระโพธิสัตว์บางองค์นำมาจากเมืองพระนคร ก็มีแต่หลักฐานทั้งหมดก็ได้ปฏิเสธ ความสัมพันธ์ทั้งสังคมและวัฒนธรรมระหว่างละโว้กับเมืองพระนครในกัมพูชาในสมัยรัชกาลที่ 1 เมืองสิงห์เป็นเมือง หน้าด่าน รัชกาลที่ 4 โปรดให้เจ้าเมืองสิงห์เป็น พระสมิงสิงห์บุรินทร์ แต่สมัยรัชกาลที่ 5 เปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นมณฑล เทศาภิบาลจึงยุบเมือง สิงห์เหลือแค่ตำบล

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพิธีเปิดอุทยานประวัติศาสตร์เมืองสิงห์ เมื่อวันที่ 3 เมษายน พุทธศักราช 2530 นับเป็นอุทยานประวัติศาสตร์แห่งแรกของประเทศไทย

📍 อุทยานประวัติศาสตร์ปราสาทเมืองสิงห์

🕒 เปิดให้ชมทุกวัน จันทร์ - อาทิตย์ เวลา 9.00 น. - 16.30 น.

☎️ ติดต่อสอบถามได้ที่ 034-585-052-3

🗺️ การเดินทางไปยังอุทยานประวัติศาสตร์ปราสาทเมืองสิงห์

จากตัวเมืองกาญจนบุรี ใช้ทางหลวง 323 หรือถนนแสงชูโต ออกจากตัวเมืองมาราว 45 กิโลเมตร ก่อนเลี้ยวเข้าทางหลวงหมายเลข 3455 ตรงไปจนถึงสามแยก เลี้ยวซ้ายไปอีก 50 เมตร ก็จะถึงทางเข้าอุทยานประวัติศาสตร์เมืองสิงห์อยู่ทางขวามือ

💰 ค่าเข้าชม อุทยานประวัติศาสตร์ปราสาทเมืองสิงห์

คนไทย 10 บาท

ชาวต่างชาติ 40 บาท

รถยนต์ 50 บาท

THE HISTORY OF KANCHANABURI

HELLFIRE PASS MEMIRIAL MUSEUM

พิพิธภัณฑ์ช่องเขาขาด

จากแต่เดิมเคยเป็นพื้นที่ที่เหตุการณ์อันน่าสะพรึงกลัวปัจจุบันที่แห่งนี้กลายเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลภาพถ่ายขาวของเครื่องใช้ระหว่างการสร้างทางรถไฟสมัยสงครามโลกครั้งที่2โดยรัฐบาลออสเตรเลียได้จัดตั้งพิพิธภัณฑ์ขึ้นได้อย่างเป็นระเบียบสวยงาม

ภายในบริเวณมีเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติไปยังช่องเขาขาดซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของทางรถไฟสายมรณะที่เชลยศึกในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ตัดเจาะภูเขาหินด้วยมือปราศจากเครื่องมืออันทันสมัย ให้เป็นช่องสำหรับสร้างทางรถไฟไทย-พม่า (เส้นทางรถไฟสายมรณะ) ปัจจุบันยังมีร่องรอยของทางรถไฟปรากฏอยู่ของเส้นทางรถไฟ

ในปีพ.ศ.2485กองทัพญี่ปุ่นในพม่าถูกตัดขาดจากประเทศเพื่อนบ้านเนื่องจากพื้นที่เต็มไปด้วยภูเขาป่าดงดิบทำให้ท่าเรือหลักของประเทศซึ่งอยู่ที่ย่างกุ้งเป็นเส้นทางที่สำคัญกำลังเสริมตลอดจนการส่งเสบียงและอุปกรณ์ต่างๆ

เมื่อการคุกคามจากเรือดำน้ำและเครื่องบินรบของฝ่ายพันธมิตรเพิ่มมากขึ้นทำให้เส้นทางทะเลไปยังพม่าอันตรายขึ้นเรื่อยๆญี่ปุ่นจึงหาหนทางใหม่

นักสำรวจชาวอังกฤษได้ศึกษาความเป็นไปได้ในการสร้างทางรถไฟจากบ้านโป่งในประเทศไทย ไปถึงเมืองทันบูชายัต ในประเทศพม่าตั้งแต่ต้นศตวรรษที่ 20 แต่ด้วยสภาพภูมิประเทศแม่น้ำจำนวนมากที่ตรงข้ามผ่านและหลบภัยที่มีอยู่เต็มไปหมดพวกเขาจึงเชื่อว่าน่าจะทำได้ยาก ญี่ปุ่นเองก็ได้ศึกษาเส้นทางเดียวกันมาเป็นเวลาหลายปีก่อนเกิดสงคราม ในปี พ.ศ. 2485 ด้วยแรงงานที่สามารถหาได้ ซึ่งมาจากเชลยสงครามและแรงงานพลเรือนชาวเอเชีย ที่เรียกว่าโรมูชา ที่ทำให้อาจสามารถสร้างได้อย่างรวดเร็ว ญี่ปุ่นจึงตัดสินใจดำเนินการต่อในเดือนมิถุนายนในปีนั้น

THE HISTORY OF KANCHANABURI

HELLFIRE PASS MEMIRIAL MUSEUM

ช่องเขาขาด

พื้นที่แห่งนี้เป็นสถานที่แห่งความทุกข์ทรมานแสนสาหัสในช่วงสงครามโลกครั้งที่สองเชลยสงครามชาสัมพันธ์มิตรของญี่ปุ่นซึ่งประกอบด้วยชาวออสเตรเลีย เนเธอร์แลนด์ อเมริกา อังกฤษ และแรงงานเอเชียถูกบังคับให้ทำงานเพื่อสร้างทางรถไฟเชื่อมไทยพม่าส่วนที่เป็นฐานรางรถไฟนั้นเคยเป็นพื้นหินมาก่อน เชลยศึกต้องขุดกระเจาะหินด้วยเครื่องมือที่ตีกว่าการใช้มือเปล่าเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

นักโทษคนหนึ่งรำลึกถึงความหลังว่า“ตอนกลางคืนดูแล้วกับฉากจากกลอน‘Inferno’ของ Dante ถ้าคนยืนอยู่ด้านบนสุดของช่องเขาขาดและมองลงมา จะเห็นโคมไฟลุกโชนวางอยู่เป็นช่วงๆ ห่างกันประมาณ 6 เมตร คุณจะเห็นเงาของพวกญี่ปุ่น เดินไปพร้อมไม้ในมือที่คอยเขี่ยคนงาน คุณจะแยกออกมาใครเป็นนักโทษบ้างพวกเราจะต้องขนย้ายหิน ตอกโน่นนี่ และเคลียร์ทาง มีแต่เสียงตะคอกโหวกเหวก และเป็นไปอย่างนั้นทั้งคืน” ด้วยเหตุนี้ฝ่ายสัมพันธมิตรจึงตั้งชื่อให้บริเวณนี้ว่า“ช่องไฟนรก”แม้จะยาวเพียงไม่กี่100 เมตร แต่ช่องเขานี้อบอวลไปด้วยกลิ่นอายความโหดร้ายทารุณ ความอดอยากที่เหล่าคนงานต้องเผชิญในการสร้างทางรถไฟไทยพม่ายาว 415 กิโลเมตรสายนี้

IN THEIR MEMORY AND COMMEMORATION

ความทรงจำและการรำลึก

“ เมื่อมีคนตาย เขาตายด้วยความรักและพวกพ้อง... เขาตายขณะนอนหนุนตักเพื่อน
มีคนกุมมือให้ความอบอุ่น มีคนก้มหน้าสวดอ้อนวอนให้เขา ... ”

Stan Arniel เซลยสงคราม กล่าวไว้

ทุกปีจะมีการจัดพิธีวันอันแซกที่อนุสรณ์ในช่องเขาขาด อดีตเซลยสงคราม
ที่รอดชีวิตจากการก่อสร้างทางรถไฟและ ครอบครัวของพวกเขาจะมาที่นี่เพื่อร่วม
รำลึกและ แสดงความเคารพต่อเพื่อนๆ ที่เสียชีวิตที่นี่

ในช่วงเวลาหลายสิบปีนับตั้งแต่สงครามจบลงเซลยสงครามเหล่านี้
ครอบครัวของพวกเขาประชาชนชาวออสเตรเลียตลอดจนประชาชนในประเทศ ฝ่าย
สัมพันธมิตรได้สืบทอดพิธีการแห่งความทรงจำและการรำลึกนี้ไม่ว่าจะเป็นวันอัน
แซก วันรำลึกถึงทหารหาญ หรือวันใดๆ ก็ตามที่ไม่ใช่การรำลึกอย่างเป็นทางการ ผู้
มาเยือนศูนย์นี้มาเพื่อรำลึกถึงการปฏิบัติหน้าที่ และความเสียสละของผู้ที่ใช้แรงงาน
เพื่อสร้างทางรถไฟ ไทย - พม่า

การอนุรักษ์และการพัฒนาพื้นที่ช่องเขาขาดเป็นแรงบันดาลใจของ JG ‘TOM’ MORRIS
อดีตเซลยสงครามชาวออสเตรเลีย อนุสรณ์สถานช่องเขาขาดได้รับการอุทิศอย่างเป็นทางการในปี พ.ศ. 2530 และพิพิธภัณฑสถานช่องเขาขาดเดิมและเส้นทางเดินได้รับการ
เปิดอย่างเป็นทางการในวันที่ 225 เมษายน พ.ศ. 2541

รัฐบาลและประชาชนชาวออสเตรเลียรู้สึกซาบซึ้งอย่างหาที่สุดมิได้ต่อเหล่าอดีตเซลยศึก
สงครามและครอบครัวที่ให้การสนับสนุนและความทุ่มเทในการสร้างศูนย์นี้ด้วยความ
ตั้งใจจริง ณ สถานที่นี้เรื่องราวของพวกเขาได้มีการบอกเล่าการปฏิบัติหน้าที่ ได้รับการสรร
เสริญ ความเสียสละได้รับการยกย่อง ศูนย์นี้จึงเป็นดั่งมรดกแห่งทหารกล้าเหล่านั้น

สงครามในยุโรป

สงครามในครั้งที่ 2 เริ่มต้นในเดือนกันยายน พ.ศ. 2482 หลังจากที่เยอรมนีบุกโปแลนด์ ภายในปี พ.ศ. 2484 กองทัพเยอรมนีก็ได้ยึดครองดินแดนตั้งแต่ช่องแคบอังกฤษไปถึงทางตะวันตกของสหภาพโซเวียต รักตั้งแต่สแกนดิเนเวียไปถึงแอฟริกาเหนือ

เยอรมันพ่ายแพ้ที่เอลาลาเมน ในเดือน ตุลาคม พ.ศ. 2485 และที่สตาลินกราดในเดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2486 ความเจริญทางด้านอุตสาหกรรมที่เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ของฝ่ายตรงข้ามและการที่เยอรมันไม่สามารถป้องกันไม่ให้เรือขนส่งสินค้าหลายลำตัน จากอเมริกาเข้าสู่อังกฤษได้ทำให้กำลังของเยอรมันถดถอยลงเรื่อยๆ

ในตอนนั้นสัมพันธมิตรตะวันตก ได้บุกเข้าอร์มิงตันในเดือน มิถุนายน พ.ศ. 2487 กองทัพเยอรมันถูกขับไล่ออกจากแอฟริกาเหนือ โรมล่มสลายกองทัพโซเวียตกำลังเข้าไปหน้าด่านเยอรมัน และเมืองต่างๆ ของเยอรมันก็ถูกคุกคามจากการทิ้งระเบิดทางอากาศมากขึ้นเรื่อยๆ

คำอุทิศ

ศูนย์ประวัติศาสตร์เส้นทางเดินตลอดจนอนุสรณ์ช่องเขาขาดแห่งนี้สร้างขึ้นเพื่ออุทิศให้แก่ผู้ที่ต้องทนทุกข์ทรมานและเสียชีวิตในการสร้างทางรถไฟไทย - พม่า สถานที่แห่งนี้สร้างเป็นเกียรติแก่เชลยสงครามญี่ปุ่นทุกคนรวมถึงทหารออสเตรเลียนับพันนาย ทหารสัมพันธมิตร และแรงงานพลเรือนชาวเอเชีย (“โรมชา”ในภาษาญี่ปุ่น) ที่ถูกบังคับให้ทำงานก่อสร้างทางรถไฟสายนี้ที่เชื่อมระหว่าง ไทย กับ พม่า ในช่วงสงครามโลกครั้งที่สองนักโทษเหล่านี้ต้องทนทุกข์ทรมานจัดการอดอาหารโรคร้ายไข้เจ็บ และการทารุณกรรมที่โหดร้ายเกินจะบรรยาย คนจำนวนมากต้องเสียชีวิต สถานที่แห่งนี้สร้างขึ้นเพื่อรำลึกถึงพวกเขาเหล่านั้นในนามของรัฐบาลออสเตรเลีย

สำนักงานสุสานสงครามออสเตรเลียขอแสดงความขอบคุณต่อความมุ่งมั่นตั้งใจ และการสนับสนุนของรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กองทัพไทย

📍 ช่องเขาขาดและพิพิธภัณฑช่องเขาขาด

🕒 เปิดให้ชมทุกวัน จันทร์ - อาทิตย์ เวลา 9.00 น. - 16.00 น.

☎️ ติดต่อสอบถามได้ที่ 034-531-347, 08-1754-2098, 08-1814-7564

🚗 การเดินทางไปยังพิพิธภัณฑช่องเขาขาด

ตัวเมืองกาญจนบุรี - พิพิธภัณฑช่องเขาขาด 80 กิโลเมตร

น้ำตกไทรโยคน้อย - พิพิธภัณฑช่องเขาขาด 20 กิโลเมตร

พิพิธภัณฑช่องเขาขาด - น้ำตกไทรโยคใหญ่ 20 กิโลเมตร

จากตัวเมืองกาญจนบุรี ว่างบนถนนแสงชูโตที่เป็นถนนสายหลัก ข้ามทางรถไฟ ไปจนถึงสี่แยกแก่ง
เสี้ยน ให้เลี้ยวซ้ายไปทางอำเภอไทรโยค (ทางหลวงหมายเลข 323)

ว่างผ่านน้ำตกไทรโยคน้อยไปอีกประมาณ 20 กิโลเมตร ผ่านโรงเรียนบ้านพุเตย ให้สังเกตด้านซ้ายมือ
มีป้ายบอกทางเข้าพิพิธภัณฑช่องเขาขาด ทางกองการเกษตรและสหกรณ์

🚫 ไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ ในการเข้าชมพิพิธภัณฑช่องเขาขาด

THE HISTORY OF KANCHANABURI

MALLIKA 124

เมืองมัลลิกา ร.ศ.๑๒๔

ในรัชสมัย พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวนั้น ประมาณว่าไทยมีทาสเป็นจำนวนกว่าหนึ่งในสามของพลเมืองของประเทศ เพราะเหตุว่าพ่อแม่เป็นทาสแล้ว ลูกที่เกิดจากพ่อแม่ที่เป็นทาสก็ตกเป็นทาสอีกต่อ ๆ กันเรื่อยไป ทาสนั้นต้องหาเงินมาไถ่ตัวเอง มิฉะนั้นแล้วก็ต้องเป็นทาสไปตลอดชีวิต เพราะตามกฎหมายถือว่ายังมีค่าตัวอยู่

ต่อมา พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงประกาศ “พระราชบัญญัติพิทักษ์คนทาสไทย” เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม พ.ศ.๒๔๑๗ แก้พิทักษ์ค่าตัวทาสใหม่ โดยให้ลดค่าตัวทาสลงตั้งแต่อายุ ๘ ขวบ จนกระทั่งหมดค่าตัวเมื่ออายุได้ ๒๐ ปี เมื่ออายุได้ ๒๑ ปี ผู้นั้นก็จะเป็นอิสระ มีผลกับทาสที่เกิดขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๑๑ เป็นต้นมา และห้ามมิให้มีการซื้อขายบุคคลที่มีอายุมากกว่า ๒๐ ปีเป็นทาสอีก เมื่อถึง พ.ศ. ๒๔๘๘ ก็ทรงออก “พระราชบัญญัติเลิกทาส ร.ศ. ๑๒๔” ให้ลูกทาสทุกคนเป็นไทเมื่อวันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๔๔๘ ส่วนทาสประเภทอื่นที่มีใช้ทาสในเรือนเบี้ย ทรงให้ลดค่าตัวเดือนละ ๔ บาท

นับตั้งแต่เดือนเมษายน พ.ศ. ๒๔๔๘ เป็นต้นไป นอกจากนี้ยังมีบทบัญญัติป้องกันมิให้คนที่เป้นไทแล้วกลับไปเป็นทาสอีก และเมื่อทาสจะเปลี่ยนเจ้าเงินใหม่ ห้ามมิให้ขึ้นค่าตัว นับแต่นั้นมาคนไทยจึงเริ่มมีความสุข เริ่มมีการทำมาหาเลี้ยงชีพด้วยตนเอง ไม่ต้องรอการเลี้ยงดูจากนายเงิน ซึ่งก็ยังมีบางส่วนที่ยังยึดติดกับนายเงินอยู่ เนื่องจากมีความสุขสบายที่ไม่ต้องดิ้นรนด้วยตัวเองดังนั้นในยุคสมัยดังกล่าวจึงมีวัฒนธรรมที่เริ่มเปลี่ยนไป คนที่มีความคิดริเริ่มใหม่ๆ ได้แสดงความคิด แสดงออกถึงความต้องการของตนเอง ไม่ต้องทำตามคำสั่งของนายเงิน ประจวบกับมีวัฒนธรรมตะวันตกเริ่มไหลเข้ามา

จากการที่คนไทยที่มาฐานะส่งลูกหลานไปเรียนต่างประเทศ และการคมนาคม ที่สะดวกขึ้น ทำให้มีต่างชาติเข้ามาติดต่อค้าขายกับ เมืองสยามมากขึ้น ทำให้เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตมาโดยตลอดจนปัจจุบัน ทำให้วัฒนธรรมของสยามที่มีมาแต่เดิมเริ่มเลือนหายไปจากความทรงจำของคนสยามในยุคปัจจุบัน เมืองมัลลิกา ร.ศ. ๑๒๔ จึงถือกำเนิดขึ้นมาเพื่อย้อนรอยอดีตแห่งความทรงจำของสยามประเทศ ที่มีความเป็นเอกลักษณ์ ของความเป็นสยาม มีความวิจิตรบรรจง มีความสงบ่มเย็น ภายใต้พระบรมโพธิสมภารแห่ง สมเด็จพระปิยมหาราช แห่งสยามประเทศ ที่ทรง คุณูปการกับบรรพบุรุษของชาวสยามในยุคปัจจุบัน

เมืองมัลลิกา เป็นเมืองย้อนยุคของวิถีชีวิตชาวสยามบริเวณกลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ วิถีชีวิตของชาวสยามในยุค ร.ศ.๑๒๔ มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นมากมายหลายด้าน ที่เด่นชัดมากคือการประกาศเลิกทาส เมื่อทาสได้รับความเป็นไทพวกเขาต้องใช้ชีวิตอยู่อาศัยและทำมาหากินด้วยตนเอง ไม่ได้อยู่ภายใต้อาณัติหรือการดูแลของบรรดาเจ้าขุนมูลนายอีกต่อไป พวกเขาต้องดำรงชีวิตให้อยู่รอด พึ่งตนเอง และอยู่ร่วมกับคนสยามทุกหมู่เหล่า การปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตเหล่านี้นับเป็นรากเหง้าสำคัญของคนไทยในยุคปัจจุบัน

เมืองมัลลิกา ในความหมายของ อาจารย์ สุลักษณ์ ศิวลักษณ์ เป็นเมืองที่มีความหมายมาจากแม่น้ำที่เป็นต้นน้ำอิระวดีในประเทศพม่า ซึ่งเป็นแหล่งรวมอารยธรรมโบราณในแถบภูมิภาคนี้ แต่ตามความหมายของพจนานุกรมไทยแปลว่า “มะลิ” ซึ่งการออกแบบทางสถาปัตยกรรมนั้น ผู้ออกแบบคือ อาจารย์ ชาทรี ปกิตนันทกานต์ ในขณะที่ออกแบบท่านดำรงตำแหน่ง คณะบดี คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ภาควิชา สถาปัตยกรรมไทย มหาวิทยาลัยศิลปากร ท่านได้ผูกเรื่องเพื่อการออกแบบโดยมีตัวละครหลักคือ แม่มะลิ หญิงสาวชาวบ้านอันดงามอาศัยอยู่บ้าน “เรือนเดี่ยว” เป็นลูกสาวชานา ต่อมาได้แต่งงานกับข้าราชการหนุ่ม และเริ่มค้าขายโดยสร้าง “เรือนแพ” ไว้สำหรับค้าขาย โดยอาศัยที่มีสามีเป็นข้าราชการทำให้มีช่องทางในการค้าขายโดยเฉพาะการค้าขายน้ำตาลโดยเริ่มมีชาวต่างชาติเข้ามาซื้อมากขึ้น และโดยที่แม่มะลิเอง มีความงดงามและเรียบร้อยตามแบบฉบับหญิงไทย ทำให้การค้าขายยิ่งเจริญงอกงามในขณะที่สามีซึ่งรับราชการก็มีบรรดาศักดิ์สูงขึ้น ฐานะก็มั่นคงขึ้นจึงได้สร้าง “เรือนคหบดี” ขึ้นให้สมกับฐานะที่สูงขึ้น จากบรรดาศักดิ์ ที่สูงขึ้นประกอบการค้าที่เจริญรุ่งเรือง ทำให้มีการติดต่อกับต่างชาติมากขึ้น มีการไปมาหาสู่กับบรรดาข้าราชการผู้สูงศักดิ์มากขึ้นจึงได้สร้าง “เรือนหมู่” ขึ้นเพื่อไว้ต้อนรับแขกบ้านแขกเมืองอย่างสมศักดิ์ศรี จึงเกิดมีเรือนไทยตามแบบที่ถูกต้องตามหลักการสร้างเรือนประเภทต่างๆ ในเมืองมัลลิกา

ปลายสมัยรัชกาลที่ ๕ กรุงเทพมหานครกลายเป็นเมืองท่านานาชาติที่คลาคล่ำไปด้วยผู้คนหลากหลายเชื้อชาติ วัฒนธรรม และประเพณี การผสมผสานทางวัฒนธรรมนำมาซึ่งแบบแผนการใช้ชีวิตที่มีลักษณะเฉพาะ หลายคนนิยามยุคสมัยนี้ว่าเป็นยุคทองแห่งความศิวิไลซ์ หลายคนอยากหวนกลับไปสัมผัสบรรยากาศบ้านเมืองและผู้คน ต้องการรับรู้ประสบการณ์ต่างๆ ของสยามประเทศเมื่อครั้งเก่า ที่เต็มไปด้วยรากเหง้าดั้งเดิมที่กำลังก้าวรับความเป็นสมัยใหม่ ดังเหตุที่กล่าวมาแล้วนั้น เมืองมัลลิกา จึงมีย่านการค้าที่แสดงให้เห็นถึงความศิวิไลซ์ในยุคนั้น มีการค้ามากมาย มีความวิจิตรบรรจง กับขนม และ อาหารการกินที่ รวมถึงเครื่องใช้สอยที่แปลกตา สำหรับคนรุ่นใหม่ ภูมิปัญญาที่สั่งสมมาไม่ว่าจะเป็นภาษาละที่ง่ายต่อการทำความสะอาดและปลอดภัยจากสารเคมีเยี่ยงปัจจุบัน

เมืองมัลลิกา ร.ศ. ๑๒๔ จึงเป็นเมืองที่เราภาคภูมิใจ เพื่อแสดงให้เห็นชาวไทยได้รู้ว่าบรรพบุรุษของเรานั้นมีภูมิปัญญาไม่แพ้ชาติใดในโลก แสดงให้ชาวโลกได้รู้ว่าชนชาติไทยมีเอกลักษณ์ที่เป็นไทยแท้ไม่แพ้ชาติใดในโลก

📍 เมืองมัลลิกา ร.ศ.๑๒๔

🕒 เปิดให้ชมทุกวัน จันทร์ - อาทิตย์ เวลา 9.00–20.00 น.

☎️ ติดต่อสอบถามได้ที่ 034-5408-8486

🚌 การเดินทางไปยังเมืองมัลลิกา ร.ศ.๑๒๔

ขับรถมาตามเส้นทาง กรุงเทพฯ – กาญจนบุรี และไปตามทางหลวงหมายเลข 323 เส้นทางสายกาญจนบุรี -ไทรโยค จนถึง กิโลเมตรที่ 15 เมืองมัลลิกาดังอยู่ซ้ายมือข้างปั้มน้ำมันบางจาก ก่อนถึงทางเข้าปราสาทเมืองสิงห์

จากกรุงเทพฯให้ขึ้นจากสถานีธนบุรี ซึ่งอยู่ด้านหลังโรงพยาบาลศิริราช แลวตลาดศาลาน้ำร้อน สถานีรถไฟที่รถไฟสายนี้วิ่งผ่านคือ ธนบุรี - ศาลายา - นครปฐม - หนองปลาตุก - ท่าเรือ - กาญจนบุรี - สะพานแควใหญ่ - วังเย็น - บ้านเก่า - ท่ากิเลน - ถ้ำกระแซ - วังโพธิ์ - เกาะมหามงคล – น้ำตก ให้ลงสถานีกิเลนหรือถ้ำกระแซก็ได้ (หากต้องการผ่านจุดโค้งมรณะ ให้ลงถ้ำกระแซ) แล้วต่อรถจ้างท้องถิ่นมาที่เมืองมัลลิกา

รถตู้หรือรถบัส กาญจนบุรี-กรุงเทพฯ มาลงที่ท่ารถ บขส กาญจนบุรี แล้วต่อรถประจำทางสาย ไทรโยค ทองผาภูมิ สังขละ หรือต่อรถตู้กาญจนบุรี-สังขละ มาลงที่เมืองมัลลิกา (32 กม.) ติดปั้มน้ำมันบางจาก ปากทางเข้าปราสาทเมืองสิงห์

฿ ค่าบัตรเข้าชม

ผู้ใหญ่ 250

เด็ก 120

บัตรเข้าชม + ชุดไทย   ผู้ใหญ่ 400   เด็ก 300 บัตรเข้า

ชม + รับประทานอาหารกลางวัน (บุฟเฟต์)ผู้ใหญ่ 500   เด็ก 250

บัตรเข้าชม + รับประทานอาหารกลางวัน (บุฟเฟต์) + ชุดไทย   ผู้ใหญ่ 650   เด็ก 450

บัตรเข้าชม + รับประทานอาหารเย็น (บุฟเฟต์) + การแสดงนาฏศิลป์ไทย   ผู้ใหญ่ 700   เด็ก 350

บัตรเข้าชม + รับประทานอาหารเย็น (บุฟเฟต์) + การแสดงนาฏศิลป์ไทย + ชุดไทย   ผู้ใหญ่ 900   เด็ก 500

* เด็กสูง ต่ำกว่า 100 ซม. เข้าฟรี / สูงระหว่าง 100 - 130 ซม.- ราคาเด็ก / ผู้สูงอายุ 70 ปีขึ้นไป

THE HISTORY OF KANCHANABURI

THAMKRA SAE

ถ้ำกระแซ

ถ้ำกระแซนี้เป็นถ้ำที่เคยเป็นที่พักของเชลยศึกเมื่อครั้งสร้างเส้นทางรถไฟสายมรณะจากพม่าไปไทย ตรวจทำติดกับเส้นทางรถไฟสายกาญจนบุรี - น้ำตก วังเป็นทางรถไฟสายประวัติศาสตร์สมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ปัจจุบันสิ้นสุดที่สถานีน้ำตก ภายในถ้ำโปร่ง และมีพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ประดิษฐานอยู่ มองจากปากถ้ำมาที่บริเวณทางรถไฟจะเห็นทิวทัศน์ที่งดงาม และมองเห็นแม่น้ำแควน้อยอยู่เบื้องล่าง ที่บริเวณนี้เป็นจุดที่สร้างเส้นทางรถไฟที่ยากที่สุด เพราะเนื่องจากเส้นทางคงเรียบเขา

ปากถ้ำกว้างใหญ่มองเข้าไปเห็น
พระพุทธรูปประดิษฐานอยู่ 1 องค์ สามารถ
เข้าไปจุดธูปเทียนบูชาพระภายในถ้ำได้

ถ้ำกระแซ ถือเป็นสถานที่ที่มีจุดชมวิวที่โด่งดังและเป็นที่รู้จักเป็นอย่างดี เพราะถือเป็นจุดที่สวยงามที่สุดและอันตรายที่สุดของเส้นทางรถไฟสายกรุงเทพฯ - น้ำตก หรือที่เรียกกันว่า "เส้นทางรถไฟสายมรณะ" (The Death Railway) สามารถเดินออกมาจากปากถ้ำแวะถ่ายรูปบนทางรถไฟได้หากมองลงไปตลอดทางรถไฟจะเป็นแม่น้ำแควน้อยไหลอยู่ทางด้านล่างทำให้ต้องระมัดระวังเป็นพิเศษในแต่ละวันมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติแวะเวียนมาเพื่อมาชมวิวเส้นทางรถไฟสายมรณะบริเวณถ้ำกระแซนี้เป็นจำนวนมาก

📍 ถ้ำกระแซ

🕒 เปิดให้ชมทุกวัน จันทร์ - อาทิตย์ เวลา 8.00 น. - 18.00 น.

☎️ ติดต่อสอบถามได้ที่ 034-513-654

🚌 การเดินทางไปยังถ้ำกระแซ

จากตัวเมืองกาญจนบุรีไปจนถึงสถานีถ้ำกระแซ มีระยะทาง 47 กิโลเมตร

โดยรถยนต์ จากตัวเมืองกาญจนบุรี ว่างบนถนนแสงชูโต ถึงสี่แยกแก่งเสี้ยน เลี้ยวซ้ายไป ตามป้ายอำเภอไทรโยค - ทองผาภูมิ (ทางหลวงหมายเลข 323) เมื่อผ่านวัดป่าหลวงตาบัว จะมีทาง แยกซ้ายไปอำเภอไทรโยค ให้เลี้ยวซ้าย ทางหลวง 3343 (มีป้ายบอกทางไปถ้ำกระแซ) ว่างไปตาม เส้นทางหลัก ผ่านหน้าโรงพยาบาลไทรโยคแล้วเลี้ยวขวา แล้วไปข้ามทางรถไฟที่อยู่ทางซ้ายมือ จาก นั้นเลี้ยวซ้ายอีกที แล้ววิ่งขนานทางรถไฟไปจนสุดทาง

โดยรถไฟ สามารถขึ้นรถไฟสายกรุงเทพฯ - น้ำตก

🚫 ไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ ในการเข้าชมถ้ำกระแซ

THE HISTORY OF KANCHANABURI

THE DEATH RAILWAY

เส้นทางรถไฟสายมรณะ

สำหรับการสร้างทางรถไฟสายมรณะ ทางรถไฟสายพม่า หรือทางรถไฟสายกาญจนบุรีการสร้างทางรถไฟสายนี้เริ่มต้นจากสถานีชุมทางหนองปลาดุก อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ผ่านมาทางจังหวัดกาญจนบุรีข้ามแม่น้ำแควใหญ่ โดยสะพานข้ามแม่น้ำแคว ไปทางทิศตะวันตกจนถึงด่านเจดีย์สามองค์ เพื่อให้ถึงปลายทางของรถไฟที่เมืองทันบูชายัต ประเทศพม่า ทางรถไฟสายมรณะสายนี้มีความยาวจากหนองปลาดุกถึงสถานีทันบูชายัตรวม 415 กิโลเมตร เป็นทางรถไฟที่อยู่ในเขตประเทศไทยประมาณ 303.95 กิโลเมตร และอยู่ในเขตพม่า 111.05 กิโลเมตร ซึ่งมีสถานีจำนวน 37 สถานี ทางรถไฟสายนี้สร้างขึ้นในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 โดยใช้แรงงานเชลยศึกฝ่ายสัมพันธมิตร และกรรมกรชาวเอเชียที่กองทัพญี่ปุ่นเกณฑ์มาสร้าง เพื่อใช้เป็นเส้นทางยุทธศาสตร์ผ่านประเทศพม่า

ในปัจจุบันเส้นทางนี้ไปสุดปลายทางที่บ้านท่าเสา หรือสถานีน้ำตก รวมระยะทางจากสถานีกาญจนบุรีถึงสถานีน้ำตกเป็นระยะทางประมาณ 77 กิโลเมตร การรถไฟแห่งประเทศไทยได้เปิดเดินรถบนเส้นทางนี้ทุกวัน และจัดรถไฟขบวนพิเศษสายกรุงเทพฯ – น้ำตก ทุกวันเสาร์ และ อาทิตย์ และวันหยุดราชการ จุดที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจมาก ก็คือช่วงสะพานข้ามแม่น้ำแคว และช่วงโค้งมรณะ หรือถ้ากระแซ ซึ่งเป็นสะพานโค้งเลียบแม่น้ำแควน้อยยาวประมาณ 400 เมตร

ย้อนกลับไปเมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2484 ในช่วงที่เกิดสงครามแปซิฟิก กองทัพญี่ปุ่นบุกโจมตีเพิร์ล ฮาร์เบอร์ เกาะฮาวาย และบุกเข้ามาเลเซีย ตอนกลาง ปี พ.ศ. 2485 จากนั้นกองทัพญี่ปุ่นต่อสู้กับกองทัพอังกฤษในพม่า แต่เป้าหมายหลักคือรุกรานเข้าอินเดีย แต่ฝ่ายญี่ปุ่น รู้ดีว่าถ้าใช้เส้นทางเดินเรือ ขนอาวุธยุทโธปกรณ์นั้น เสี่ยงต่อการถูกโจมตีทางอากาศ ญี่ปุ่นจึงตัดสินใจสร้างทางรถไฟตัดผ่าน ประเทศไทย ที่ในขณะนั้นเป็นพันธมิตรกับญี่ปุ่น โดยการสร้างทางรถไฟสายมรณะเริ่มต้น จากบ้านหนองปลาตุก อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ผ่านจังหวัดกาญจนบุรี ไปสู่ชายแดนไทยพม่าตรง “ด่านพระเจดีย์สามองค์” ไปทาง เมืองตันบีอุซายัต ในพม่า โดยเริ่มแรกในการก่อสร้างนั้น ใช้แรงงานของกรรมกรชาวแขก พม่า มาเลเซีย อินโดนีเซีย จีน และคนไทย แต่ทว่าการสร้างทางรถไฟนี้ก็ต้องเจอปัญหา มากมาย เช่น ฝนตกหนักจนสะพานพังลง

โรคภัยไข้เจ็บ ของคนงาน การขาดอาหาร และฝ่ายพันธมิตรในสงคราม รวมถึงการทิ้งระเบิดใส่ แล้วกรรมกรเสียชีวิตจำนวนมากที่สำคัญคือทางรถไฟก็ถูกทำลาย กองทัพญี่ปุ่นจึงเปลี่ยนการทำงานใหม่ โดยการเกณฑ์แรงงานของเชลยศึกชาวอังกฤษ ออสเตรเลีย อเมริกัน ฮอลันดา และไอร์แลนด์ ราว ๆ 50,000 คน และรวมกับกรรมกรอีกกว่า 275,000 คน มาทำการก่อสร้างทางรถไฟสายยุทธศาสตร์ผ่านประเทศพม่า

ซึ่งใน ส่วนหนึ่งจะต้องข้ามแม่น้ำแควใหญ่ การสร้างในครั้งนี้เต็มไปด้วยความยากลำบาก แต่ทว่าการวางรางรถไฟดำเนินไปจนถึงจุดที่ต้องสร้าง สะพานข้าม แม่น้ำแควใหญ่ จึงมีการสร้างเป็นสะพานไม้ชั่วคราว การสร้างเป็นไปอย่างเร่งรีบ ไม่มีวันหยุดพัก ชาวญี่ปุ่นใช้เชลยศึกผลักดัน ตลอด 24 ชั่วโมง และมีทหารควบคุม อย่างใกล้ชิด นอกจากนี้แล้วการสร้างสะพานข้ามแม่น้ำแควชั่วคราวนี้ใช้ ระยะเวลาประมาณ 3 เดือนจึงเสร็จ แล้วเริ่มสร้างสะพานถาวร (ที่เห็นอยู่ในปัจจุบัน) โดยที่เชลยศึก ยังจะต้องยืนในน้ำเป็นเวลานาน ๆ ทำให้เจ็บป่วยล้มตายเป็นจำนวนมากโดยสะพานข้ามแม่น้ำแควนี้ทำเป็นสะพานเหล็ก

11 ช่วง มีความ ยาว 300 เมตร และเมื่อสร้างสะพานถาวรเสร็จจึงมีการรื้อถอนสะพานชั่วคราวออกในระหว่างในระหว่างที่ที่ก่อสร้างถูกสัมพันธมิตรทิ้งระเบิดโจมตีอยู่ หลายครั้งจนจนต้องสูญเสียชีวิตมนุษย์ไป

21,399 คน ส่วนสาเหตุที่ทำให้คนตายเยอะขนาดนี้ เห็นจะมาจากการขาดแคลนอาหารที่เชลย จะได้กินเพียงข้าวกับปลาแห้งเพียงเล็กน้อย แพทย์ก็ไม่พอเพียง อีกทั้งเชลยศึกยังได้รับการปฏิบัติอย่างป่าเถื่อนโหดร้ายจาก ผู้คุมเชลยศึกและ ผู้ควบคุมทางรถไฟ จนกระทั่งสะพานก่อสร้างเสร็จใช้ระยะเวลาก่อสร้างทั้งหมด 17 เดือน ซึ่งต่อมาเรียกสะพานนี้ว่า “สะพานข้ามแม่น้ำแคว” สร้างความยินดีให้กับทหารญี่ปุ่นเป็นอย่างมากแต่ทว่าการสร้างทางรถไฟก็ต้องสูญเสียชีวิตคนไปเป็นจำนวนมากในการสร้างสายรถไฟประวัติศาสตร์สายนี้ จนเรียกกันว่า “ทางรถไฟสายมรณะ” ที่ต่างเปรียบเทียบกับชีวิตคนที่เสียชีวิต จากการสร้างว่า “หนึ่งหมอนรถไฟต่อหนึ่งชีวิต”

สำหรับการสร้างทางรถไฟสายมรณะนั้นกลืนชีวิตเชลยศึกจำนวนนับไม่ถ้วน และกบิลชาวเอเชียที่ถูกบังคับไปนับแสนคน ได้สร้างเสร็จ และสามารถลำเลียงเสบียง และยุทโธปกรณ์ ได้วันละ 3,000 ตัน และมีเวลาอยู่ได้ไม่ถึง 3 ปี ในปี พ.ศ. 2488 เครื่องบินของฝ่ายพันธมิตร ได้มาทิ้งระเบิดสะพานข้าม แม่น้ำเสียหายน แต่ทว่าเชลยศึกก็ต้องเสียชีวิตไปด้วยมากมาย เช่นกัน เพราะการทิ้งระเบิดไม่สามารถรู้ได้แน่ชัดว่า แคมป์เชลยศึก ตั้งอยู่ที่ไหนบ้าง

จนกระทั่ง ฝ่ายญี่ปุ่นยอมแพ้สงครามในปีเดียวกัน เพราะระเบิดปรมาณู 2 ลูก ที่สหรัฐฯ หย่อนลงในเมือง ฮิโรชิมา และนางาซากิ ครั้นเมื่อสงครามปิดฉากลง ทุกสิ่งทุกอย่าง จึงกลายเป็นอดีตอันเศร้าสลด ให้กล่าวถึง ความโหดร้าย อันเป็นอมตะจนทุกวันนี้

📍 เส้นทางรถไฟสายมรณะ

🕒 เปิดให้ชมทุกวัน จันทร์ - อาทิตย์ เวลา 8.00 น. - 16.00 น.

☎️ ติดต่อสอบถามได้ที่ 034-513-654

🚶‍♀️ การเดินทางไปยังเส้นทางรถไฟสายมรณะ

จากตัวเมืองกาญจนบุรีไปจนถึงสถานีถ้ำกระแซ (ใช้เส้นทางเดียวกับถ้ำกระแซ) มีระยะทาง 47 กิโลเมตร

โดยรถยนต์ จากตัวเมืองกาญจนบุรี ว่างบนถนนแสงชูโต ถึงสี่แยกแก่งเสี้ยน เลี้ยวซ้ายไปตามป้ายอำเภอไทรโยค - ทองผาภูมิ (ทางหลวงหมายเลข 323) เมื่อผ่านวัดป่าหลวงตาบัว จะมีทางแยกซ้ายไปอำเภอไทรโยค ให้เลี้ยวซ้าย ทางหลวง 3343 (มีป้ายบอกทางไปถ้ำกระแซ) ว่างไปตามเส้นทางหลัก ผ่านหน้าโรงพยาบาลไทรโยคแล้วเลี้ยวขวา แล้วไปข้ามทางรถไฟที่อยู่ทางซ้ายมือ จากนั้นเลี้ยวซ้ายอีกที แล้วว่างขนานทางรถไฟไปจนสุดทาง

โดยรถไฟ สามารถขึ้นรถไฟสายกรุงเทพฯ - น้ำตก

🙅‍♂️ ไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ ในการเข้าชมถ้ำกระแซ

THE HISTORY OF KANCHANABURI

NINE ARMIES WAR HISTORIC PARK

อุทยานประวัติศาสตร์สงคราม ๙ ท้า

ดำเนินการโดยจังหวัดทหารบกกาญจนบุรี ค่ายสุรสีห์ เพื่อใช้เป็นสถานที่เข้าค่ายฝึกอบรมเยาวชน ขณะเดียวกันก็เป็นการรวบรวมข้อมูล แผนยุทธการ ในการศึกษาของกรมพระราชวังบวรมหาสุรสิงหนาทกระทัมมีชัยชนะเหนือทัพของพระเจ้าปดุง กษัตริย์พม่าที่ยกทัพมาถึง 9 ท้า เมื่อปี พ.ศ. 2328 โดยเปิดให้ประชาชนที่สนใจได้มาเที่ยวชม

บริเวณพิพิธภัณฑ์แบ่งออกเป็นสองส่วน คือ ส่วนกลางแจ้งจัดเป็นป้อมค่าย และหอสังเกตการณ์จำรอง และภายในอาคารมีการบรรยายแผนการรบ นอกจากนี้ยังเปิดรับเยาวชนให้มาเข้าค่ายเชิงอนุรักษ์ เพื่อรำลึกถึงวีรกรรมของทหารกล้าและเรียนรู้ธรรมชาติ มีการเดินทางไกล ล่องแพ ฝึกทำการรบจำลอง เพื่อเป็นการฝึกฝนตนเองและทำงานเป็นกลุ่ม

ประวัติสงคราม ๙ ท้า คีกรี่ชะตาแห่งสยาม

สงครามเก้าทัพ เป็นสงครามระหว่างกรุงรัตนโกสินทร์กับอาณาจักรพม่า หลังจากทีพระบาทพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ได้สถาปนากรุงรัตนโกสินทร์ เป็นราชธานีแห่งใหม่ เวลานั้นบ้านเมืองอยู่ในช่วงผ่านศึกสงครามมาใหม่ ๆ ประจวบทั้งการสร้างบ้านแปลงเมือง รวมทั้งปราสาทราชวังต่าง ๆ ในปี พ.ศ. 2328 พระเจ้าปดุง กษัตริย์อังวะ หลังจากบรมราชาภิเษกขึ้นเป็นกษัตริย์พม่าแล้ว ต้องการประกาศแสนยานุภาพ เผยแผ่อิทธิพล โดยได้ทำสงครามรวบรวมเมืองเล็กเมืองน้อยรวมถึงเมืองประเทศราชให้เป็นปึกแผ่น แล้วก็ได้ยกกองกำลังเข้ามาตีไทย โดยมีจุดประสงค์ทำสงครามเพื่อทำลายกรุงรัตนโกสินทร์ให้พินาศย่อยยับเหมือน เช่นกรุงศรีอยุธยา

สงครามครั้งนี้พระเจ้าปดุงได้ยกทัพมาถึง 9 ท้า รวมกำลังพลมากถึง 144,000 นาย โดยแบ่งการเข้าโจมตีกรุงรัตนโกสินทร์ออกเป็น 5 ทิศทาง

* ท้าที่ 1 ได้ยกมาตีหัวเมืองประเทศราชทางปักษ์ใต้ตั้งแต่เมืองระนองจนถึงเมืองนครศรีธรรมราช

* ท้าที่ 2 ยกเข้ามาทางเมืองราชบุรีเพื่อที่จะรวบรวมกำลังพลกับกองทัพที่ตีหัวเมืองปักษ์ใต้แล้วค่อยเข้าโจมตีกรุงรัตนโกสินทร์

* ท้าที่ 3 และ 4 เข้ามาทางด่านแม่ละเมาแม่สอด

* ท้าที่ 5-7 เข้ามาทางหัวเมืองฝ่ายเหนือตั้งแต่เชียงแสน เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง ตีตั้งแต่หัวเมืองฝ่ายเหนือลงมาสมทบกับท้าที่ 3 4 ที่ยกเข้ามาทางด่านแม่ละเมา เพื่อตีเมืองตาก กำแพงเพชร พิชณุโลก นครสวรรค์

* ท้าที่ 8-9 เป็นทัพหลวงพระเจ้าปดุงเป็นผู้คุมทัพ โดยมีกำลังพลมากที่สุดถึง 50,000 นาย ยกเข้ามาทางด่านพระเจดีย์สามองค์เพื่อรอสมทบกับทัพเหนือ และได้โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะเข้ารบกับกรุงเทพฯ

เวลานั้นทางฝ่ายไทยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก รวบรวมกำลังไพร่พลได้เพียง 70,000 นายมีกำลังน้อยกว่าทัพพระเจ้าพม่าถึง 2 เท่า ประจวบเป็นทหารรบเดิมของพระเจ้ากรุงธนบุรีที่เคยกอบกู้บ้านเมืองสมัยเสีย กรุงศรีอยุธยาไว้ได้ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก จึงทรงปรึกษาวางแผนการรับข้าศึกกับ สมเด็จพระอนุชาธิราชเจ้า สมเด็จพระบวรราชเจ้ามหาสุรสิงหนาทกรมพระราชวังบวรสถานมงคล ว่าจะทำการป้องกันบ้านเมืองอย่างไร แผนการรบของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าฯ คือจัดกองทัพออกเป็น 4 ท้าโดยให้รับศึกทางที่สำคัญก่อน แล้วค่อยผลัดตีทัพที่เหลือ

* ทิวที่ ๑ ให้ยกไปรับทัพพม่าทางเหนือที่เมืองนครสวรรค์

* ทิวที่ ๒ ยกไปรับพม่าทางด้านพระเจดีย์สามองค์ ทิวนี้เป็นทิวใหญ่ มีสมเด็จพระบวรราชเจ้ามหาสุรสิงหนาทเป็นแม่ทัพ คอยไปรับหลวงของพระเจ้าปดุงที่เข้ามาทางด้านพระเจดีย์สามองค์

* ทิวที่ ๓ ยกไปรับทัพพม่าที่จะมาจากทางใต้ที่เมืองราชบุรี

* ทิวที่ ๔ เป็นทัพหลวงโดยมีพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าฯ เป็นผู้คุมทัพคอยเป็นกำลังหนุน เมื่อทัพไหนเพลี่ยงพล้ำก็จะคอยเป็นกำลังหนุน

สมเด็จพระอนุชาธิราช พระบวรราชเจ้ามหาสุรสิงหนาท ได้ยกกองทัพไปถึงเมืองกาญจนบุรี ตั้งรับทัพอยู่บริเวณทุ่งลาดหญ้า เชิงเขาบรรทัด สกัดกันไม่ให้ทัพพม่าได้เข้ามารวบรวมกำลังพลกันได้ นอกจากนี้ยังจัดกำลังไปตัดการลำเลียงเสบียงของพม่าเพื่อให้กองทัพขาดเสบียง อาหาร แล้วยังใช้อุบาย โดยทำเป็นถอยกำลังออกในเวลากลางคืน ครั้นรุ่งเช้าก็ให้ทหารเดินเข้ามาพลัดเวร เสมือนว่ามีกำลังมากมายเพิ่มเติมอยู่เสมอ เมื่อทัพพม่าขาดแคลนเสบียงอาหารประจวบกับครั้นคร้ามคิดว่ากองทัพไทยมีกำลัง มากกว่า จึงไม่กล้าจะบุกเข้ามาโจมตี สมเด็จพระบวรราชเจ้ามหาสุรสิงหนาทเมื่อสบโอกาสทำการโจมตีกองทัพ 8-9 จนถอยร่นพระเจ้าปดุงเมื่อเห็นว่าไม่สามารถบุกโจมตีต่อไปได้ประจวบทั้งกองทัพ ขาดเสบียงอาหารจึงได้ถอยทัพกลับ สำหรับการโจมตีทางด้านอื่น ทางด้านเหนือพระยาภาวดีเจ้าเมืองลำปางสามารถป้องกันทัพพม่าที่ยกมาทางหัว เมืองฝ่ายเหนือได้สำเร็จ

ส่วนทัพที่บุกมาทางด้านแม่ละมามีกำลังมากกว่าจึงสามารถตีเมืองพิชญ์โลก ได้ แต่เมื่อเสร็จศึกทางด้านพระเจดีย์สามองค์แล้ว พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช จึงเสด็จยกทัพขึ้นไปช่วยหัวเมืองทางเหนือ

ส่วนทางปีกใต้ สมเด็จพระบวรราชเจ้ามหาสุรสิงหนาท เมืองเสร็จศึกที่ลาดหญ้าแล้ว เสด็จยกทัพลงไปช่วยทางปีกใต้ต่อไป แต่ก่อนที่จะเสด็จไปถึงทัพพม่าได้โจมตีเมืองระนองถึง เมืองถลาง เวลานั้นเจ้าเมืองถลางเพิ่งจะถึงแก่กรรมยังไม่มีใครตั้งเจ้าเมืองคนใหม่ แต่ชาวเมืองถลางนำโดยคุณหญิงจันภริยาเจ้าเมืองถลางที่ถึงแก่กรรมและนางมุก น้องสาว ได้รวบรวมกำลังชาวเมืองต่อสู้ข้าศึกจนสุดความสามารถ สามารถป้องกันข้าศึกพม่าไม่ให้ยึดเมืองถลางไว้ได้ หลังเสร็จศึกแล้วพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ได้โปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้คุณหญิงจันเป็นท้าวเทพกษัตรี (หรือท้าวเทพสตรี) นางมุกน้องสาวเป็นท้าวศรีสุนทร นอกจากนี้ทัพพม่าบางส่วนสามารถตีเมืองนครศรีธรรมราชได้ และยกลงไปตีเมืองสงขลาต่อ เจ้าเมืองและกรมการเมืองพัทลุงพอทราบข่าวทัพพม่าตีเมืองนครศรีธรรมราชได้ ด้วยความขลาดจึงหลบหนีเอาตัวรอด แต่มีภิษุรูปหนึ่งนามว่าพระมหาช่วยมีชาวบ้านนับถือศรัทธากันมาก ได้ชักชวนชาวเมืองพัทลุงให้ต่อสู้ป้องกันสกัดทัพพม่าไม่ให้เข้ายึดเมือง พัทลุงได้ เมืองกองทัพลสมเด็จพระบวรราชเจ้ามหาสุรสิงหนาท ยกกองทัพลงมาช่วยหัวเมืองปีกใต้ ได้ตีทัพพม่าตั้งแต่เมืองไชยาลงมาจนถึงนครศรีธรรมราช เมื่อทัพพม่าแตกพ่ายถอยร่นไปพ้นจากหัวเมืองปีกใต้ได้แล้ว พระมหาช่วยต่อมาได้ลาสิกขาบทและเข้ารับราชการ

📍 อุทยานประวัติศาสตร์สงคราม ๙ ท้า

🕒 เปิดให้ชมทุกวัน จันทร์ – ศุกร์ ตั้งแต่ เวลา 10.00 – 16.00 น. วันเสาร์ – อาทิตย์ ตั้งแต่เวลา 08.00 – 17.00 น.

☎ ติดต่อสอบถามได้ที่ 034-589-233 ต่อ 51015

🚗 การเดินทางไปยังอุทยานประวัติศาสตร์สงคราม ๙ ท้า

เดินทางโดย รถยนต์เดินทางจากศาลากลาง เมืองกาญจนบุรี ให้ขับไปทาง อ.ศรีสวัสดิ์ ตามเส้นทางหลวงหมายเลข 3199 (กาญจนบุรี-เขื่อนศรีนครินทร์) ประมาณกิโลเมตรที่ 24 จากสี่แยกแก่งเสี้ยนถึงทางแยกอุทยานประวัติศาสตร์สงครามเก้าท้าว เป็นระยะทางประมาณ 34 กมจากนั้นเลี้ยวซ้ายเข้าไปอีก 1 กม. ก็จะถึงอุทยานประวัติศาสตร์

เดินทางโดย รถบัส นั่งรถโดยสารประจำทาง จาก สถานีขนส่งกาญจนบุรี หมายเลข 8170 กาญจนบุรี-เอราวัณ ออก ทุก 1 ชั่วโมง ไปลงหน้าอุทยานเลย แล้วเดินเท้าต่ออีก 500 เมตร ก็จะถึงจุดหมาย

📌 ไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ ในการเข้าชมถ้ากระแซ

